

Universitätsbibliothek Paderborn

Synopsis Magnalium Divi Josephi

Ignatius <a Sancto Francisco>

Leodii, 1684

Cap. 5. An illam quam in conjugio semper servarunt continentiam D.
Ioseph & Beata Virgo servarint ex voto?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38500

D. Augustinus serm. 14. de Nativit. Domini. D. Anselmus in cap. 12. Matthæi, Rupertus in cap. 1. Matthæi, Beda in c. 5. & 6. Alcuinus in cap. 2. Joannis, Hugo de Sancto Victore quæst. 5. in ad Galatas, & Artic. 4. ad 3. Scholastici cum Magistro in 4. sentent. dist. 30. & cum illis jam omnis Theologorum Chorus, Divum Josephum non tantum ante Christi partum Virginem fuisse, sed etiam post, & perpetuo castè cum castissimâ & purissimâ Conjugè suâ convixisse.

C A P U T V.

An illam quam in Conjugio semper servarunt Continenteriam Divus Joseph & Beata Virgo servarint ex voto?

I.

Hoc Sacrum Par Conjugum, licet sub lege vixerit veteri, ex tunc tamen Evangelico plenos Spiritu, supra legem philosophatos fuisse, ac vixisse, quis dubitet? In his enim eas comprehendimus virtutes, quas non solum antiqua Lex (quæ nihil ad perfectum adducit) non vidit, sed etiam quas nec fere Evangelium docet, quia nimis extra omnem aliatum creaturatum ordinem tam veteris quam novi fœderis, ob specialissimam ad Christum relationem & connexionem constituti, ad altiorum alterum, scilicet unionis hypotheticæ, quemadmodum alibi dicimus, eveniti sunt.

II.

Enimvero, ut ne longius hujus asserti probationem queramus, certum est nec etiam in Evangelio vel vestigium inveniri ejus continentia, quam in his sacris Conjugibus admittuntur, & prædicamus, Virginalis dico in Conjugio, & per votum Deo dicatae & consecratae: Licet enim verum sit Apostolum 1. Corinth. cap. 7. exhortari ut qui habent uxores tanquam non habentes sint. Ideiuxtagenuinam D. Augustini lib. 1. de serm. Domini in monte cap. 14. in fine interpretationem, ut pari consensu vir cum uxore, si fieri potest, ab invicem abstineant, & castitatem

illibatam servent: nihil tamen ibi, nec alibi in omni Evangelicâ & Apostolicâ Scripturâ de tali abstinentia & castitate ex voto.

Itaque ordinaria antiquæ legis continentia erat, quod quis in conjugio propriâ contentus uxore, extraneæ non commisceretur: novæ legis quod Virginitas ex voto, sed in Cœlibatu, & extra matrimonium colatur: In his verò sacris Conjugibus Virginitas cum conjugio ita maritata est, ut hanc Deo voventes, seipso ei purissimum & omnibus holocaustibus acceptabilius sacrificium obtulerint: quæ propositio ita constans est apud omnes fideles, ut jam nemo sit qui illam neget, nec ullus unquam quantum spectat Bearam Virginem, nisi Antidico-Marianitæ, de quibus supra, & Novatores aut Votifragi, aut certè votorum, aut præcipue continentia hostes impuri, ex quibus Calvinus, ita pro omnibus clamat in sua Harmoniâ. Existimabimusne, inquit, Virginem passam fuisse se marito collocari, ut cum luderer? fuisse profecto perfidia gravire prehensione digna, si sanctum Conjugii fædus, non sine ludibrio Dei suscepisset. Quasi vero ut ne virum luderer Virgo virginum, debuerit dum Josepho nupsit aut ei nupta convixit, perpetuo parata esse ad copulam carnalem, ac sic mente & proposito Virgo esse desuisse; sin minus, gravis perfidiae & ludibrii Dei in sancto Conjugii fœdere suscipiendo rea sit: & non potius dicendum pro honore tantæ Matris & tanti Fili, ipsam viro suo propositum suum aperuisse, ac illum aliund e fatis ad Angelicam virtutem dispositum, verbis & exemplo suo, divino præsertim adspirante Numine perduxisse.

Nec solâ autoritate nititur hæc veritas, sed etiam rationibus, & probatur primò quoad Beatam Virginem: Nam si dum nupsit, & etiam nupta debuit semper esse parata ad congressum virilem, quomodo ergo Virgo, cõ sensu quo semper creditit Ecclesia, quæ testa D. Augustino in Enchiridio cap. 34. nomen Virgo absolute & sine addito prolatum, de solâ Deiparâ, uti per Antonomasiam tali, semper & ubique usurpavit? ideoque ab eadem Ecclesia in Litanis, & à Sanctis Patribus in suis scriptis

III.

IV.

In opis

aginalis

D.

sephi

SY

d. 16

scriptis *Virgo virginum* nuncupata, hoc plus virgo, seu excellentius virgo, quam cæteræ omnes quæ Virgines sunt & dicuntur. Nam ut norunt periti genitivus pluralis reflexus supra nominativum in eodem genere, facit quod nominatus æquiparetur gradui superlativo, & significet summum gradum illius in eo genere: Sic enim Deus verus dicitur, *Deus Deorum*, Psalm. 135. vers. 5. Sic *Christus Rex Regum & Dominus Dominantium*, Apoc. cap. 19. vers. 16. Sic *Cælum Empyreum*, *Cælum* dicitur *Cælorum*, Psalm. 148. vers. 4. & sic de aliis. Ac proindè dicendum, idèo Beatam Diçparim dici Virginem Virginum, quia ejus virginitas superat omnium aliarum virginitatem.

V. Quod ut ita sit, propositum ejus de servandâ Virginitate (in quo consistit ratio formalis virginitatis ex D. Augustino lib. de Virginit. cap. 13. in principio, & D. Thomâ 2. 2. quæst. 152. art. 1. quos sequuntur omnes Theologî) debuit esse cæteris perfectius, firmius & nobilior, & porrò fuit. Perfectius quidem, quia ex majori gratiâ & perfectiori amore Dei, & affectu istius Angelica virtutis: Firmius verò, quia voto firmatum, & ab omni cōtrario seu repugnante liberum: caruit namque Dipara omni carnis rebellione. Tandem fuit nobilior, quia ad altiorem finem ordinatum, nempe ad hoc ut fieret Mater Dei: sicut ergò ita ex rectâ ratione concludimus de B. Virginе, ex hoc quod electa est ut esset Mater Dei, ita à pari, sub illâ tamen, de ejus suppare D. Josepho, Virginico suo Sponso concludere par est, ut & dignus esset Pater Christi, & tantæ Virginis conjugio ac convictui aptus.

VI. Illud quoque ipsum ex sequentibus eruitur principiis: Primum est, quod omnes Theologi constantissimè docent cum D. Thomâ 2. 2. quæst. 88. art. 6. melius esse ac magis meritorium cæteris paribus quod fit cum voto, quam quod sine voto, ut constat ex sexcentis Scripturis, quæ vota commendant, exhortantur ad illa facienda, & cum facta fuerint adimplenda: Roboraturque triplici ratione, prima ex parte voventis, tum quia ille qui votet aliquid, & illud facit, magis se Deo

subjicit, quam ille qui solum facit: subjicit enim se Deo, non solum quantum ad actum, sed etiam quantum ad potestatem, quia de cætero non potest aliud facere: tum quia per votum figuratur voluntas & immobiliter firmatur in bono: facere autem bonum ex voluntate firmata in bono, ex Aristotele 2. Ethic. cap. 4. pertinet ad perfectionem virtutis. Et pater primò à contrario, quia ille qui peccat mente obfirmatā in malo, gravius peccat; ergo etiam qui mente stabili & immobili facit bonum, auget meritum. Secundò à simili, quemadmodum ille melius scribit vel pingit, qui firmâ manu id facit, quam qui tremulâ, ita etiam quod fit ex voluntate firmata in bono, fit perfectius quam quod fit ex voluntate titubante & mobili.

Secunda ratio sumitur ex parte objecti, quia opus quod fit ex voto, non tantum elicitur à propria virtute, v.g. Castitatis, cuius proprium est opus, sed etiam à nobiliore virtute, puta Religionis, à qua imperatur. Votum enim est pars quædam Religionis, quæ virtus est inter morales præcipua, quia pertinet ad Divinum cultum, & magis immediatè Deum respicit, immò est pars illius nobilitissima, quia reducitur ad latratiæ, ut docet D. Thomas ibidem art. 5. Nemadmodum ergo in virtutibus Theologicis & aliis, actus melior est si imperatur à charitate quæ illarum est Regina, quam dum præcisè à propriis habitibus elicetur: Ita etiam actus Moralium virtutum (qualis est continere) sunt meliores & magis meritorii si fiant ex voto, quia sic sunt quædam sacrificia, & pertinent ad Religionem, quæ illatum omnium caput est: & contineare cum voto est virtutis Temperantiae & Religionis, sine voto solius Temperantiae. Tertia ratio ex parte modi, quia quod procedit ex voto, procedit ex majori affectu ad illud, quam quod fit sine voto: Opus autem virtutis ex majori affectu procedens, indubitanter est melius & majoris meriti.

Secundum principium est quod VIII cum nobis constat de virtute aliqua istorum duorum sacerdotum Conjugum, præcipue verò si sit communis inter illos, & ad eundem finem, nulla tenus est

- est ambigendum illam ab eis exercitam, & possessam perfectiori modo quo potuit, aut saltem quam ab ullâ aliâ creaturâ, hoc enim exigit illorum supra illas electio, dignitas, ac meritum.
- IX. Tertium principum. Constat autem ex supradictis illos semper servasse Virginitatem usque ad mortem: ac deinde aliquos Sanctos eam etiam in matrimonio post illos vovisse, & observasse quos in magno numero, vide in sequentibus capite octavo per totum.
- X. Rarum quidem istud Conjugii genus, sed quò rarius eò laudabilius Deoque charius, quod non caro, sed sincera in Christo dilectio conciliavit, sanctaque animorum conjunctio in Evangelicâ castitate confirmavit, ut ambo veluti sacram preciosumque munus ex communis proposito Deo reverenter offerrent, fideliterque persolvent. Quis vero his fundamentis suppositis, neget parem, imò majorem D. Virginis Deciparæ, virginicoque ejus Sponsi Josepho mentē & consilium incidisse? ut pote qui toti è Christo casti Concilii seminarore penderent, ac divinâ illius gratiâ fortius quam illi subnixi essent.
- XI. His efficacissimis rationibus ultimam vim & robur addit Authoritas Scripturæ Luc. cap. 1. vers. 34. à SS. Patribus explicata, ubi Angelo de cœlis nuncianti, & dicenti Mariæ jam Iosepho conjunctæ, *Ecce concipies in uestero & paries filium, &c.* Respondet illa non ut incredula de nuncio, sed ut sollicita pro voto, *quomodo fieri istud?* rationemque sui scrupuli subdit dicens: *Quoniam virum non cognosco, ubi illud, non cognosco, non potest intelligi tantum de presenti, sic enim nullus fuisse admirandi aut sciscitandi locus, sed in eo acquiescere poterat quod promiserat Angelus, cogitando promissum filium ex maritali sui Sponsi complexu, ut cæteris conjugibus, sibi quoque nasciturum. Non etiam intelligi potest de nulla consuetudine, aut etiam proposito quocumque excluso voto: sicuti dicunt v. c. abstemii non bibo vinum, vel ex simplici proposito continere volentes, non nubo, quia posset, imò debet talis consuetudinem, aut tale propositum pro re tanti momenti, qualis erat illa ipsiab Angelo tunc pro-*
- posita, propriâ & prudenti voluntate mutare: intelligitur ergo de proposito voto firmato, à quo resilire non licet; ut idem sit ac si dixisset, non possum virum cognoscere: Quemadmodum ergo illi qui Religioni, voto, aut publicâ professione, ad aliquid servandum nomen dederunt: dicunt in præsentî v. c. Christianus, Jovem non adoro, Carthusianus carnes nonedo, Capucinus pecuniam non tango, & hoc est idem ac si dicceret non possum adorare Jovem, edere carnes, tangere pecuniam, quia impedit Religione Christi, quam profiteor, Regulâ quam vivi. Ad eundem planè modum Religiosa, & sui voti conscientia, piisque propositi tenax Virgo, verbis illis Angelicis affata, non immutitò hæret & querit, quomodo promissi filii mater erit futura, quandoquidem virum non cognoscit: quod perinde est ac si dicceret, non diffido verbis tuis Gabriel, qui haud dubiè Dei nuncius es: sed quomodo, seu quâ ratione fieri id quod dicas, ut tanti sim mater filii? et si enim Josepho nupsi, tamen ab eâ cogitatione, ut mater sim, sum prorsus aliena, quandoquidem viri consuetudinem mihi jam ante penitus interdixi, meamque Virginitatem Deo consecravi: Quæ interpretatio & verbis Scripturæ, & rationi consentanea, nullum refomdat censem eti rigidissimum.
- Neque hic hujus loci sensus tantum XII,
noster est, eodem modo illum intellexerunt & interpretati sunt ante me SS. Patres, quos inter D. Gregorius Nyssenus orat. de human. Christi Generat. ubi hæc habet: *Si Maria liberorum causâ ducta fuisset à Ioseph, quomodo patituram Angelo pranuncianti, se rem novam & alienam audire præse tulisset, cum ipsa quoque se esse obstrixisset naturæ lege ut aliquando mater esset?* Verum quia carnem Deo CONSECRATAM tanquam sanctum aliquid oblatum manus oportebat intactam, integrâm, persistare, idcirò licet, inquit, *Angelus sis, licet è celo venias, licet id quod ostendis naturam superet humana, tamen me virum cognoscere nefas est.* Quomodo sine viro mater ero? Ioseph enim Sponsum novi, sed virum non, &c. ubi S. Pater ex his Mariæ ad Angelum verbis, colligit Mariæ carnem Deo consecratam

secretam, & ejus votum, per quod fuit
Deo consecrata; ob cuius Religionem
virum agnoscere illi nefas sit, nec ab
illâ virginitate, quam voverat, ob in-
gentia illa Angelî promissa discedere
voluisse, sed his istam omnino pta-
lisse.

XIII. Divum Gregorium, Divus sequitur Augustinus lib. de Sanctâ Virginitate cap. 4. *Ipsa quoque*, inquit, *virginitas Marie id est gratior & acceptior, quia non eam conceptus Christus viro violaturo quam conservaret ipse præripuit, sed priusquam conciperetur jam Deo dicatam de qua nasceretur elegit: Hoc indicant verba que sibi factum annuncianti Angelo Maria reddidit: Quomodo, inquit, fieri istud quoniam virum non cognosco? quod profectò non diceret nisi Deo Virginem se ante vorisset. Sed quia hoc Israëlitarum mores adhuc recusabant, sponsata est viro justo, non violenter ablato, sed potius contra violentos custodito, quod illa jam voverat. Quanquam etiam si hoc solum dixisset, Quomodo fieri istud? nec addidisset, quoniam virum non cognosco, non quesiisset utique sibi promilium filium quomodo fæmina paritura esset, si concubitura nupsiisset. Poterat & juberi Virgo permanere, in qua Dei Filius formam servi congruenti miraculo acciperet, sed exemplo sanctis futura Virginibus, ne putaret sola Virgo esse debuisse, que prolem etiam sine concubitu concipere meruisset, virginitatem Deo dicavisse cum adhuc quod esset acceptura nesciret, ut in terrenô mortalig, corpore cælestis vita imitatio, voto fieret non præcepto; amore eligendi, non necessitate serviendi. Vide eundem homil. 14. de Nativit. Domini. Ex quibus Augustini verbis manifeste colligitur. Primo, Mariam non modo virginitatem suam Deo voruisse, sed etiam proper hoc votum Deo gratior rem fuisse, quod scilicet se totam Deo dedicasset, atque adhuc sub Moysei lege vivens, liberè & ex amore consecrasset, eaque ratione id assoluta esset, ut eximio securis postea virginibus præluceret exemplo.*

XIV. Divus Anselmus homil. in hac verba: *Intravit IESVS in quoddam Castellum*; in eadem verba ita quoq; ut Gregorius & Augustinus ratiocinatur. Si, inquit, cuiusbet virgini desponsata dicere-

tur filium habebis, non miraretur, neque interrogaret quomodo istud fieret: upotè que se desponsatam à viro gravidari usu natura speraret. Hoc autem Maria non immerito mirata est, & quomodo fieret quod promittebatur sciscitur: quoniam quamvis desponsatam, tamen se nunquam virum cogitaram certò sciebat.

Quibus adstipulator D. Chrysosto- XV.
mus homil. 40. in Genes. ubi sic ille. Ne queras, inquit Angelus, nature modum & ordinem, quando super naturam sunt que sunt: Nam si cognosceres virum, non fuisses habita digna ut huic mysterio servires, non quia malum nuptiæ, sed quia melior virginitas: Hunc enim ingressum nostrum omnium Domini dignorem esse oportet quam nostrum. Regius enim fuit introitus: Oportebat autem & partim cum nostra nativitate communicare, & partim alienum esse, & utraque haec fuerunt. Nam de utero prodire commune habet nobiscum: absque nupciali autem congressu nasci supra nostram est nativitatem. Similia habent D. Bernardus serm. 1. in Signum magnum. Item serm. in Nativit. Mariae Ven. Beda homil. in illud Evangelii Missus est Angelus. Rupertus lib. 3. in Cantic. & alii.

Porro ut ex hoc Scripturæ loco Matræ Virginitatem concludamus voto firmatam, ita ex eodem pariter pro Divo Josepho ejus Sponso Virginico argumentamur: Nam votum illud quo obstricta fuisse colligitur Beata Virgo, vel factum est post ejus cum D. Josepho desponsationem, vel ante. Si post desponsationem, quomodo tunc illud facere potuit, nisi monito & consentiente Sponso, in cuius jam transferat protestatem per matrimonium? Et potuit ne ille consentire, & quod se ab illa perpetuo contineret promittere, & non ipse ita castus, idem quod illa, ejus exemplo, hortatu Dei impulsu vorere? non capio. Si autem ante desponsationem, quomodo potuit illi nubere, si non fuisset certa de simili proposito ex parte Sponhi? Certè si aliter processisset, periculo se exposuisset. Quare & ne hoc sibi contingenteret, & ne Josepho Sponso injuriam pararet, eum de voto à se nuncupato præmonere debuit, & ne votum suum in dictamen adduceret, cum explorare, & vel jam ejusdem secum

secum propositi, invenisse, vel facere, obstricante Dei gratia.

XVII. Stat ergo & stabit in aeternum quod docet Eximius Hugo de S. Victore sui temporis alias Augustinus lib. de Conjugio Mariæ, D. Thomas in Annotat. super Epist. ad Galat. cap. 1. & part. 3. quæst. 28. artic. 4. ad 3. Gerlon ferm. de Nativit. Beatæ Mariæ confid. 3. noster Waldensis tomo 1. lib. 3. cap. 22. Quos jam sequitur omnis Thologorum Chorus, Divum Josephum unâ cum Sponsâ suâ lectissimâ in nuncupando & solvendo virginitatis voto sancte convenisse, Divino scilicet id providente Numine, ut ad grande illud Arcanum, à quo mundi salus pendebat, Virgini Matri talis Conjux adhiceretur, qui, ut in ceteris virtutibus, sic etiam in summâ pudicitia, illi concors esset & conformis.

CAPUT VI.

Quando ab illis votum illud de servanda Virginitate emissum?

I. **D**uo sunt circa hoc certa ex iam dictis: primò: votum illud ab utroque emissum. Secundò, emissum ante Annuntiationem Mariæ, ut patuit evidenter ex interrogatione illâ Mariæ ad Angelum, *Quomodo fies istud quoniam virum non cognosco?* Restat nunc querendum an etiam ante desponsationem?

II. Et quidem de Beatâ Virgine videtur omnino certum: sicut censent post D. Augustinum mox citatum omnes Theologi, qui dum disputant an verum intercesserit inter Mariam & Josephum matrimonium, supponunt ante illud fuisse in illis castitatis votum maximè vero in Mariâ. Probatur primò ex quæst. 2. cap. *Sufficiat*, ubi Nicolaus Papa ait. *Si Beata Maria contra suum propositum consensit in carnalem copulam, rea facta est, voti virginalis mente, et si non opere violati, quod de ea sentire nefas est.* In hac etiam sententiâ fuit noster Doctor Resolutus Joannes Bacchonius in 4. dist. 32. quæst. unicâ art. 3. ubi in Responsione 2. ad difficultatem in artic.

propositam sentit non obstare veritati Matrimonii votum Beatæ Virginis, quod illud antecessit: Nam, inquit, illud subjecit Divinæ dispositioni, quia proposuit se virginitatem servaturam, nisi Deus sibi aliter revelaret, & sic, ut dicit Glossa ibidem, *Deo revelante potuit licite matrimonium contrahere supposito quod vovisset etiæ solemniter, quia quantumcumque sit votum excipitur authoritas majoris, tit. dejure jurando.* Venientes.

Probatur secundò, quia cum constet quod ante Annuntiationem voverit, quid afferri potest cur illud fecerit tempore solùm quod mediavit inter illam & desponsationem, & non ante? Quin immò nisi dicamus illam ante desponsationem vovisse, non removetur sufficenter ab illâ suspicio, quod non nupsit ut ceteræ puellæ, hoc est liberorum causâ, ut voluerunt post Calvinum citatum Cap. præcedentium. 3. Centuriatores centur. 1. lib. 2. cap. 10. ut quid enim admittetur in eâ votum ante Annuntiationem & non ante desponsationem, nisi quia voto obstricta non potuisset nubere? Ex quo scilicet vel non potuisset consentire in copulam ne violaret votum, ac sic matrimonium fuisse nullum: vel si consenserit, mente violasset votum, ac sic matrimonium licet validum, fuisse tam sacram legum.

Sed præmitur illud ipsum argumentum contra adversarios: Nam vel Beata Virgo quando nupsit, consensit in copulam, vel non; si non consensit, ergo nullum contraxit matrimonium; si consensit, ergo vera Virgo non permanxit. *In eo ipso namq[ue]*, inquit eleganter Hugo à Sancto Victore tomo 3. lib. de Mariæ Matris Dom. Nost. Virginiter, cap. 1. paulò post init. *propositum virginitatis deseruit, quo se per consensum debito carnalis commercii in conjugali Sacramento sponte subjecit.* Ac per hoc, quod virginitatis propositum in consensu copulae carnalis deseruit, jam mente virgo esse desit, etiamque carne virgo permansit. *Quæ est igitur hec. Virgo virginum, singularis integratæ, unica castitate, excellens dignitate?* *Quæ sunt ista preconia & assidue laudationes, immò potius quæ sunt quotidianæ ista adulaciones quibus singulare*

Cca

IV.

